

Oda'dan

V. ENDÜSTRİ İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI SON ÇALIŞTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

9-10 Aralık 2005 tarihlerinde Odamız Zonguldak Şubesi sekretaryalığında Kdz.Ereğli'de düzenlenecek olan V. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı'nda TMMOB Makina Mühendisleri Odası Endüstri İşletme Mühendisliği Meslek Dalı Ana Komisyonu (EİM MEDAK) tarafından sunulacak olan "Endüstri ve İşletme Mühendisliği'nin Yetki ve Sorumluluk Alanlarının Hayata Geçirilmesi" konulu Son Çalıştay 12 Kasım 2005 Cumartesi günü saat 14:00'de Oda Merkezinde gerçekleştirildi.

Toplantıya Katılanlar

Nergiz BİLGİN	Merkez
Mahir Ulaş AKCAN	Merkez
Emrah AYDEMİR	Merkez
Fatih YİĞİT	Merkez
Emin KAHYA	Osmangazi Üniversitesi
Sinan KAYALIGİL	ODTÜ
Tülay YENER	EİM MEDAK
Filiz GÜLER	EİM MEDAK
Devrim YILDIRIM	EİM MEDAK
Ertuğrul KEMALOĞLU	EİM MEDAK
Önder ÖNER	EİM MEDAK ve Yür. Kurulu
Yücel SEYREK	Yürütme Kurulu
Nihat ANGI	Ankara Şube
Tülay OCAK	Ankara Şube
Hüseyin YÜCEL	Ankara Şube
Günay BİRTÜRK	Kocaeli Şube
Kasım BAYNAL	Kocaeli Şube
Adem GÜLEÇ	Kayseri Şube
Anıl ÇOKGÜRSES	Zonguldak Şube

Toplantıda, EİM'lerin yetki alanı başlıkları içinden aşağıda listelenen alanlar detaylı çalışma yapılacak alanlar olarak seçilmiş ve çalışma için görev dağılımı yapıldı.

- Fizibilite Etüdü, Yatırım Teşvikleri, Kamu Yatırımları Olurluğu (Kdz. Ereğli / Eskişehir)
  - İş Sağlığı ve Güvenliği (Ankara / Adana)
  - Proje Yönetiminde Planlama Yetki Alanı (Adana / Kdz.Ereğli)
  - Belgelendirme Sistemleri Kurulması (ISO 9001:2000, ISO 14001, OHSAS 1800...) (Kocaeli / İstanbul / Konya)
  - İş Değerlendirme ve Ücret sistemleri (Eskişehir)
  - Stratejik Planlama (SWOT, Kurumsal iş planı...) (İzmir/İstanbul)
- (Yerel yönetimler ve afet yönetimi vb. yasa-yönetmelik incelenecek, Filiz Güler tarafından çalışma grubuna bilgi sağlanacaktır.)

Çalışma sonunda hazırlanacak rapor

- Tanım ve gerekçe,
  - Mevzuat araştırması (taslak çalışma) ve talep edilecek yetki alanları,
  - Başarı hikâyeleri
- bölümlerinden oluşacaktır.

Çalışmanın son teslim tarihi 25 Kasım 2005 olup, tüm çalışmalar MMO Merkez teknik görevlisi Mahir Ulaş AKCAN'a (mahir.akcan@mmo.og.tr) elektronik ortamda gönderilmesi kararlaştırıldı.

Ayrıca alan raporlarının birleştirileceği rapor hazırlığı için son tarih 30 Kasım 2005 olup, sorumlu Nergiz Bilgin tarafından tüm çalışma grubuna nihai rapor elektronik ortamda gönderilmesi görüşülerek karara bağlandı.

Son olarak tüm rapor ve iletişim mesajlarının, çalışmada iletişim sorumlusu olan Mahir Ulaş AKCAN'da toplanmasına karar verildi.

V. EİM KURULTAYI DÜZENLEME KURULU TOPLANTISI YAPILDI

V. EİM Kurultayı Düzenleme Kurulu 5. Toplantısı 12 Kasım 2005 tarihinde Oda Merkezi'nde gerçekleştirildi. Toplantıda 9-10 Aralık 2005 tarihlerinde gerçekleştirilecek olan V.Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı'na yönelik çalışmalar üzerinde görüşüldü.

Kurultayda sunulacak bildiriler, Bildiri Kitabı, Kurultay Programı, Son Çağrı Broşürü, Paneller, Uzmanlık Oturumları ve EİM'lerin Yetki ve Sorumluluk Alanlarının Hayata Geçirilmesi konulu Çalıştay hakkında kararlar alındı.

Toplantıya

Nergiz BİLGİN	OYK Yedek Üyesi
Tülay YENER	EİM-MEDAK Başkan
Filiz Güler	EİM-MEDAK Yedek Üye
Önder ÖNER	EİM-MEDAK Yedek Üye
Devrim YILDIRIM	EİM-MEDAK Yedek Üye
Ertuğrul KEMALOĞLU	EİM-MEDAK Yedek Üye
Birhan ŞAHİN	Zonguldak Şube YK Sek.
Ahmet ZOROĞLU	Zonguldak Şube YK Say.
İzzet Göksel ESEN	Zonguldak Şube YK Üye.
İ.Anıl ÇOKGÜRSES	Kastamonu İl Tem. Bşk.
Nihat ANGI	Ankara Şube EİM-MDK

Adem GÖLEÇ	Kayseri Şube EİM-MDK
Günay BİRTÜRK	Kocaeli Şube EİM-MDK
A.Nüzhet ALTUNİÇ	Samsun Şube EİM-MDK
Yücel SEYREK	Kurultay Yürütme Kurulu
Emrah AYDEMİR	Merkez Teknik Görevlisi
Fatih YİĞİT	Merkez Teknik Görevlisi
Mahir Ulaş AKCAN	Merkez Teknik Görevlisi

katıldı.

Oda'dan

V. ENDÜSTRİ-İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI YAPILDI

Endüstri - İşletme Mühendisliği(EİM) Kurultayı 9 - 10 Aralık 2005 tarihlerinde MMO Zonguldak Şubesi yürütücülüğünde Zonguldak Kdz. Ereğli ERDEMİR Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Açılış konuşmalarını sırasıyla MMO Zonguldak Şube Başkanı Atıf METE, MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ, ERDEMİR Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Fadıl DEMİREL'in yapmış olduğu Kurultayda

- "Endüstri / İşletme Mühendisliği'nin Geleceği" ve "İş Yaşamında Endüstri / İşletme Mühendisliği" isimlerinde 2 panel,
- "MRP/ERP/İleri Planlama Yazılımları" uzmanlık oturumu,
- "Endüstri ve İşletme Mühendisleri'nin Yetki ve Sorumluluk Alanlarının Hayata Geçirilmesi" özel oturumu,
- "Endüstri ve İşletme Mühendisleri'nin Örgütlenmesi" forumu düzenlenmiş,
- 7 oturumda 31 adet bildiri sunumu yapılmış,
- 53 adet bildiri tam metninin bulunduğu Bildiri Kitabı ve CD'si tüm katılımcılara dağıtılmıştır.

V. EİM Kurultayı'na

- 34 üniversiteden rektör, rektör yardımcısı, bölüm başkanı profesör, doçent, yardımcı doçent ve araştırma görevlisi ünvanlarında toplam 65 akademik personel,
- 27 firma ve araştırma kuruluşundan şirket sahibi, genel müdür, müdür, mühendis vb. ünvanlarda çalışan toplam 140 endüstri - işletme mühendisi,
- 32 üniversiteden 234 endüstri - işletme mühendisliği bölümü öğrencisi ülkemizin 20 ayrı şehriden gelerek Karadeniz Ereğli'de gerçekleşen kurultaya katılmışlardır.

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ, "V. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı"nın açılışında yaptığı konuşmada. Odamızın 2004/2005 yıllarını kapsayan 40. çalışma döneminde planlanan 17 ilde

ulusal ölçekli 24 adet kongre, kurultay ve sempozyumdan, bugün açılışı yapılan "V. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı" ile birlikte bugüne değin 23 etkinliğin tamamlanmış olacağını söyledi.

Oda Yönetim Kurulu Başkanı, konuşmasına şöyle devam etti:

"Bütün bu etkinliklerin sonuçları, 1960'lardan beri bağımsız, sanayileşen ve demokratik bir Türkiye özlemiyle TMMOB adına iki yılda bir düzenlediğimiz ve bu dönem 16-17 Aralık 2005 tarihinde Ankara'da düzenleyeceğimiz TMMOB Sanayi Kongresi'ne taşınacaktır.

Sevgili meslektaşlarım,

Bu kongre, kurultay ve sempozyumların her biri 1.5 yılı aşan yoğun çalışmaların ürünü olarak gerçekleşmektedir. Bütün bu çalışmaların, harcanan emeklerin tek bir amacı vardır. Bu amaç ülkemizin sanayileşmesi ve demokratikleşmesi, halkımızın çağdaş

ve mutlu bir yaşam sürmesidir. Üzerinde insanlarımızın bağımsız, özgür, barış içerisinde, ülke olanaklarını hakça bölüşerek gönenç içerisinde yaşadığı bir Türkiye'dir.

Değerli katılımcılar,

1954 yılında kurulan Odamızın bugün itibarı ile üye sayısı 63.000'e ulaşmıştır. Odamız Makina, Endüstri, İşletme, Uçak, Uçak Makinaları, Havacılık, Uzay, İmalat Sistem, Kağıt, Makina Teknik Metod, Matbaa, Sanayi, Sistem ve Üretim Tekniği Mühendisliği disiplinlerini barındırmaktadır.

Endüstri ve işletme mühendisleri sayı itibarı ile odamıza kayıtlı ikinci büyük meslek disiplini olup Odamıza kayıtlı endüstri-işletme mühendislerinin sayısı 4 bini aşmıştır.

Makina Mühendisleri dışında Odamıza kayıtlı üye sayısı 100'ü aşan diğer meslek disiplinleri, kendi meslek alanlarına ilişkin çalışmalarını Odamız bünyesinde kurulan meslek dalı komisyonları kanalı ile yürütmektedirler.

Bir meslek dalında 20'den fazla üyesi bulunan şubelerimizde yapılan seçimler sonucu, şube meslek dalı komisyonları belirlenmektedir. Şube komisyonları 7 kişiden oluşmaktadır:

Meslek Dalı Ana Komisyonu ise şube komisyon üyelerinin katıldığı seçimlerle belirlenen 7 kişilik bir kuruldur.

Meslek Dalı Komisyonları ve Meslek Dalı Ana Komisyonumuz;

- Meslek Dalı Üyeleri arasında örgütlenme ve dayanışmayı güçlendirecek politikaların oluşturulması,
- Meslek Dalına özgü çalışmaların yapılması, bilgi ve deney birikimlerinin oluşturulması,
- Oda birimlerinde yürütülecek Meslek Dalı çalışmalarının örgütlenmesi,
- Meslek Dalının geliştirilmesi, düzeyinin yükseltilmesi ve çıkarlarının korunması,

doğrultusunda çalışmalar yürütmektedir.

EİM Meslek Dalı Ana Komisyonumuz 2 yıllık çalışma

döneminde yürüttüğü çalışmaları Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayları ile süslemektedir.

Bu dönem kurultayımızın beşincisini yapıyoruz.

Endüstri İşletme Mühendisleri, Odamız bünyesinde 3 ayda bir yayınlanmakta olan "Endüstri Mühendisliği Dergisi" aracılığıyla, meslek alanlarıyla ilgili konularda birikimlerini aktarma ve tartışma olanakları da bulmaktadırlar. Mayıs 1989 yılından bu yana yayınlanan dergimiz, TÜBİTAK Mühendislik ve Temel Bilimler Veri Tabanına kabul edilmiş olup, çeşitli üniversitelerce "A Grubu" yayın kategorisinde yer almaktadır.

Odamız bünyesinde yürütülmekte olan meslek alanlarına yönelik çalışmalar Endüstri İşletme Mühendisliği uygulamalarını da kapsamaktadır. Bu çalışmaların yaygınlaştırılması, uzmanlık alanının belirlenmesi ve genişletilmesi için siz Endüstri İşletme Mühendisi üyelerimizin Oda örgütlülüğü altında EİM MEDAK yapılanması ile süreçte yer alması, katkı sağlaması gerekmektedir

Bu çalışmalar yanı sıra şubelerimiz bünyesinde Endüstri İşletme Mühendislerine yönelik kalite sağlama sistemleri, ISO, istatistiksel süreç kontrolleri, CE işareti vb. gibi konularda eğitim ve seminerler de verilmektedir.

Sevgili katılımcılar

Küreselleşme süreciyle dünya ticareti giderek serbestleşmekte, ülkelerin bilim ve teknoloji düzeyi en önemli rekabet unsuru olmaktadır. Bu nedenle gelişmiş ülkeler katma değeri yüksek, ileri teknoloji isteyen yatırımlara, teknik eğitime, AR-GE çalışmalarına

Oda'dan

dolayısıyla ulusal sanayilerine verdikleri desteği sürekli artırmaktadırlar.

Ülkemizde ise özellikle son 25 yıldır tersine bir süreç yaşanmaktadır. Uluslararası para ve finans kuruluşlarının denetiminde hazırlanan yapısal uyum programları ile ülkemiz kendi kaynaklarını kullanma, geleceğini planlama ve ekonomisini yönlendirme işlevlerinden arındırılmaya çalışılmaktadır. Küresel kapitalizmin dayatmaları ve özelleştirmelerle ülke sanayisi, madenleri, tarımı, hayvancılığı ve ülke ormanları bitirilmektedir. Çıkarılan birçok yasayla eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, ulaşım enerji vb. bir çok kamusal hizmet özelleştirilmekte, kentsel yaşam alanlarımız ve belediye hizmetleri yeni rant unsurları haline getirilmektedir.

Planlamadan, üretimden, sanayileşmeden, sosyal devlet anlayışından neredeyse tamamen vazgeçilmiştir.

Kaynaklar hizmet ve finans sektörlerine aktarılmış, kayıt dışı ekonomi, rant ekonomisi, borç ekonomisi, hakim ekonomi haline gelmiştir. Oysa ki, ülkemizin kalkınması ve gelişmesi için sanayi ve mühendislik alt yapısının güçlendirilmesi, üretim yeteneğimizin artırılması şarttır.

Türkiye AR-GE harcamaları açısından, dünya ülkeleri sıralamasında en sonlarda yer almaktadır. Sanayi sektörlerimizde, sektörlerin kendine özgü yapısını ve uluslararası teknolojik gelişmeleri dikkate alarak oluşturulması gereken teknoloji politikaları yaşama geçirilememiştir.

Ülkemiz bu alanda, çok geri kalan ve ithal ettiği teknolojileri bile uygulamada güçlük çeken bir ülke haline gelmiştir.

Sektörel teknoloji politikalarının göz ardı edilmesi, gelişmeleri izleyebilen, yüksek beceri düzeyine sahip, üretici insan kaynakları planlamasının da göz ardı edilmesine neden olmuştur.

Türkiye bu süreçte uluslararası sermayenin teknolojik bağımlılığına girmiştir.

Sevgili Katılımcılar;

Bilimsel bilgiyi kullanan bir meslek disipliniyiz. İnsan yaşamını kolaylaştırmak amacıyla, ekipmanları, ürünleri, prosesleri, hizmetleri, sistemleri tasarlıyoruz. Mühendislik tasarımlarının üretim, işletme, bakım, onarım, denetim, danışmanlık, AR-GE ve teknik pazarlama süreçlerinde sorumluluk alıyoruz.

Bir anlamda bilimsel ve teknolojik gelişmelerin, sanayileşmenin ve teknolojinin itici güçleriyiz.

Dolayısıyla son yıllarda uygulanan insanı, yatırımı, üretimi, sanayileşmeyi, bilim ve teknolojiyi gözardı eden bu politikalardan doğrudan etkilenmekteyiz.

Yatırımların azalması, özelleştirme uygulamaları, mevcut tesislerin teknolojilerini yenileyememesi, AR-GE çalışmalarının yetersizliği nedeniyle meslektaşlarımızın isdihdamı beklenen düzeyde gerçekleşmemektedir.

Bu genel durum, meslektaşlarımızın, eğitimle elde edilmiş bilgilerini ve mesleki becerilerini kullanma olanaklarının sınırlandırılmasına ve üretim süreçlerinden kopmalarına yol açmaktadır.

Bu olumsuzluklar, işsizliğe, düşük ücretlere, mesleki tatminsizliğe, meslek alanı dışında çalışmaya ve beyin göçüne yol açmaktadır.

Oysaki, küresel rekabette ayakta kalabilmek için AR-GE alt yapısının oluşturulması, yeni ürün geliştirme faaliyetlerini yürütecek Mühendislik Birimlerinin kurulması bir zorunluluktur. Bu konu bir devlet politikası olarak ele alınmak zorundadır. Ülkelerin eğitim ve AR-GE harcamaları ile sanayi ürünlerinin rekabeti arasındaki korelasyon katsayısı oldukça yüksek olup, eğitime yapılan harcama arttıkça küresel rekabete karşı sanayinin korunabilme ve rekabet edebilme olasılığı da artmaktadır.

AB anlaşmaları ve DTÖ kapsamında imzalanan Hizmet Ticareti Genel Anlaşması mühendislik hizmetlerinin

serbest dolaşımını da kapsamaktadır. Bu anlaşmalar, uluslararası akademik ve mesleki tanınırlığı da zorunlu tutmaktadır. Günümüzde "diploma" tanımı, yüksek eğitim sonucunda kazanılan akademik bir ünvan veya dereceyi değil, kişinin mesleğinde tam yetkilendirildiğini belirtmek için kullanılmaktadır.

Bir çok ülkede bu amaçla yeni kurum ve kuruluşlar oluşturulmuş ve yöntemler geliştirilmiştir. AB ülkelerinde ise ülkeler arasındaki eşitsiz gelişimin ortadan kaldırılması için yıllardır birçok çerçeve program uygulanmaktadır. Bu programlar ile eğitim seviyeleri yükseltilmekte, meslek içi eğitim ve yaşam boyu eğitim programlarına büyük kaynaklar aktarılmaktadır.

Ülkemizde de mühendislik hizmetinin niteliğinin yükseltilmesi için; temel eğitimden başlayarak üniversite, oradan da meslek içi eğitime ve işletmelerin nitelikli kadro istihdamına kadar uzanan ulusal yol haritasının ivedilikle çizilmesi gerekmektedir. Bu haritada devlet, üniversite, araştırma kurumları, meslek odaları, üretici dernekleri ve sektördeki işletmeler arasında koordinasyonu sağlayacak yapılanmalara yer verilmelidir. Üniversiteler ve araştırma kurumları politik ve ekonomik baskılardan arındırılmalıdır.

TMMOB tarafından hazırlanan ve Bayındırlık Bakanlığı'na iletilen "Yetkili Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Belirlenmesi ve Belgelendirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı" ivedilikle kanunlaştırılmalıdır.

Değerli meslektaşlarım,

Gümrük Birliği Anlaşması ile başlayan ve bugün AB müzakere süreçleriyle devam eden, teknik mevzuat uyumu ile üretimin uluslararası kabul görmüş koşullara uygun sürdürülmesi ve CE belgelendirmesi çalışmaları, sanayimizin bütünü ve biz mühendisler için oldukça önem taşımaktadır.

Odamızda, ülke genelinde CE uygulamaları konusunda üyelerimize ve sanayicimize eğitim ve seminerler verilmektedir. Şubelerimizde CE danışma merkezleri oluşturulmuş, Oda teknik görevlilerine yönelik eğitimler düzenlenmiş, kitaplar çıkarılmış, gerekli alt yapı oluşturulmuştur.

Odamız AB yeni yaklaşım direktifleri kapsamında bulunan ve meslek alanlarımıza giren, asansörler, basit

basıncılı kaplar, gaz yakan cihazlar, sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları, basınçlı ekipmanlar ve makina emniyeti direktifleri olmak üzere 6 konuda Onaylanmış Kuruluş olmak için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na başvurmuştur. Makina Mühendisleri Odası'nın uzmanlık alanına giren konulardaki Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu başvurusunun Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na ivedilikle sonuçlandırılması, uyum sürecindeki sektörel çalışmaları ivmelendirecek ve ülkemizin milyarlarca dolara varan kaybı en azından bundan sonrası için önlenecektir.

Avrupa Birliği, teknik mevzuat uyumunu tek yanlı bir baskı unsuru olarak kullanmakta, ulusal kuruluşlarımızın onaylanmış kuruluş olma taleplerini geri çevirmektedir. Üreticilerimiz uygunluk değerlendirme faaliyetlerini çok yüksek bedellerde AB test ve belgelendirme kuruluşlarına yaptırmak zorunda kalmakta ve bu alandaki mühendislik hizmetleri yurt dışından satın alınmaktadır.

TMMOB ve bağlı Odalarının tüm karşı çıkış ve uyarılarına karşın tek yanlı olarak imzalanan Gümrük Birliği Anlaşmasının ve ardından uygulanan teslimiyetçi politikaların ülkemizi getirdiği yer ortadadır.

Özellikle endüstri-işletme mühendislerinin ilgi alanı olan, kalite ve ürün güvenliğine yönelik mühendislik hizmetleri AB üyesi ülkelerin mühendislik kuruluşlarına kaptırılmıştır. Yani Gümrük Birliği ideologlarının söylediği gibi bu anlaşma ülke sanayisinin teknoloji düzeyini artırmamış, yatırımları geliştirmemiş, ülkemiz mühendislerinin formasyon gelişimine herhangi bir katkı sağlamamıştır.

Aksine ihracatın ithalatı karşılama oranı azalmış, ülke kaynakları hizmet ve finans sektörlerine aktarılmış, sanayi alt yapımız ve ülkemizde mühendislik bitirilmiştir. Aynı yanlış politikalar AB'ye üyelik müzakere süreçlerinde de sürdürülmektedir. Bu süreç sosyal devletin tasfiyesi ve ulusal pazarın tamamen teslimiyeti doğrultusunda şekillendirilmektedir.

Ülkemiz sağlıktan eğitime, tarımdan çevreye, sanayiden enerjiye varana değin 115 bin sayfaya ulaşan AB müktesebatına uyum sağlamak zorunda kalacaktır. AB üyeliğinin halkın refahını artıracığı, yoksulluğu önleyeceği, sosyal hakları geliştireceği gibi afaki

Oda'dan

söylemler dışında konuya ilişkin bütünlüklü çalışmalar yapılmamaktadır. İçinde bulunduğumuz bilgi kirliliği ve yönlendirme ortamına ivedilikle son verilerek, tarama konusu olan 35 başlıktaki müktesebat değişikliklerinin ülkemiz geleceğine etkileri tüm alanlarda ve tüm sektörlerde tartışmaya açılmalı, izlenmesi gereken politikalar oluşturulmalıdır.

Değerli katılımcılar, sevgili meslekdaşlarım,

Küreselleşme süreç ve politikalarının ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel vb. tüm düzlemlerde yıkım ve tahribatlarına karşı durabilmek için öncelikle, ülkemiz stratejik öngörüyle kendi ulusal politikalarını oluşturmalıdır. Eksenine insanların mutluluk ve refahını, soyl devlet anlayışını oturtan, bilim ve teknoloji politikalarına dayalı bir sanayileşme ve kalkınma planı uygulamaya konmalıdır. Böylesi bir stratejide yerli yatırımcı özendirilmeli ve korunmalı katma değeri yüksek ileri teknoloji isteyen alanlarda yapılacak yatırımlar desteklenmelidir.

Yatırımlar artırılmalı, özelleştirme uygulamalarıyla devletin küçültülmesi saplantısından vaz geçilmeli, kamu kesimi potansiyeli kalkınma amaçlı olarak harekete geçirilmelidir.

Bu ve benzeri taleplerimizi yüreği ülkemizin aydınlık geleceği için atan tüm kuruluşlar gibi, ayrıntılı raporlar ve hatta program önerileriyle yönetim kademelerine iletiyoruz.

Ancak bu taleplerin siyasi üst yapıda yaşam bulması yaşamın her alanında örgütlü bir toplum olmaktan ve örgütlenmelerimize sahip çıkmaktan, örgütsel çalışmalara aktif katkı ve katılımın artırılması ile mümkündür.

Sevgili katılımcılar, sevgili meslekdaşlarım,

Geçmiş Kurultaylarımızda olduğu gibi V. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı'nda, meslek alanlarımızla ilgili gelişmeleri irdelemek yanında ülkemiz ve meslek disiplinimiz aleyhine olumsuz faktörleri aydınlatmak ve çözümlerine katkıda bulunmaya çalışacağız. Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, bu Kurultayda ortaya çıkacak görüş ve önerilerin takipçisi olacaktır.

Endüstri İşletme Mühendislerinin sorunlarının tartışılacağı, yetki ve sorumluluk alanlarının belirlenmeye çalışılacağı bu Kurultayın başarılı geçmesini diliyorum."

Oda Başkanı, konuşmasını Kongreye emeği geçenlere teşekkür ederek tamamladı.

V. ENDÜSTRİ – İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI'NA KATILIM

1. KATILIM BİLGİLERİ

Kurultaya panelist olarak katılan alanlarında söz sahibi akademisyen ve özel sektör üst düzey yöneticileri ile ülkemizin 32 üniversitesinden 65 öğretim görevlisi ve 234 öğrenci, 27 farklı şirketten 140 çalışan kurultaya katılmışlardır.

Katılım Profili	Katılımcı Sayısı
Firma Katılımcıları	140
Üniversite Öğretim Üyeleri	65
Üniversite Öğrencileri	234
Toplam Katılımcı Üniversite Sayısı	34
Toplam Katılımcı Firma Sayısı	27
Bildiri Yazarı + Panelist Katılımcı Sayısı	77
Danışmanlar + Düzenleme Kurulu + MMO Şube YK Katılımcı Sayısı	65

2. ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM GÖREVLİLERİ VE ÖĞRENCİLERİ KATILIMI

ŞEHİR	ÜNİVERSİTE	ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETİM ÜYESİ SAYISI
ANKARA	Bilkent Üni.	14	3
ANKARA	ODTÜ	8	
ANKARA	Gazi Üni.	9	
ANKARA	Başkent Üni.	4	2
ANKARA	Çankaya Üni.	4	1
ANKARA	Atılım Üni.		1
KIRIKKALE	Kırıkkale Üni.	4	
İSTANBUL	İstanbul Üni.	22	2
İSTANBUL	Y.T.Ü.	4	
İSTANBUL	İ.T.Ü.	16	3
İSTANBUL	Sabancı	1	
İSTANBUL	Fatih Üni.	10	
İSTANBUL	Kadir Has Üni.	2	
İSTANBUL	İşık Üni.	2	
İSTANBUL	Galatasaray Üni.	1	
İSTANBUL	Doğuş Üni.	1	2
İSTANBUL	Koç Üni.	1	
İSTANBUL	Marmara Üni.	8	4
İSTANBUL	İst. Ticaret Üni.	10	
İSTANBUL	Kültür Üni.	9	
İZMİT	Kocaeli Üni.	14	12
ADAPAZARI	Sakarya Üni.	5	
DENİZLİ	Pamukkale Üni.	25	7
İZMİR	Dokuz Eylül Üni.	20	7
MANİSA	Celal Bayar Üni.		2
BALIKESİR	Balıkesir Üni.		4
ESKİŞEHİR	Osmangazi Üni.	15	7
ADANA	Çukurova Üni.	1	
GAZİANTEP	Gaziantep Üni.	2	1
KÜTAHYA	Dumlupınar Üni.	2	3
KIBRIS	Uluslararası Kıbrıs Üni.		1
BURSA	Uludağ Üni.	8	
KAYSERİ	Erciyes Üni.	9	1
ZONGULDAK	Karaelmas Üni.	3	2
TOPLAM KATILIMCI SAYISI		234	65

Oda'dan

3. FİRMALARIN KATILIMI

Şehir	Firma Adı	Katılımcı Sayısı
Kdz. Ereğli	Erdemir	81
Ankara	Türk Traktör	5
	Damar Gaz	1
İskenderun	İsdemir	10
İstanbul	Kaleoto	1
	Willi Wader	1
Aliağa / İzmir	Petkim	3
	Erişkem	2
	Emas	1
	Teknik E. A.Ş.	1
Mersin	Akdeniz Çivi	1
Zonguldak	TTK	10
Kocaeli	Tüpraş	1
Ankara	Ego	1
	Serbest	4
	Mügem Tekstil	1
Ankara	Bilgievi Ltd.	1
Ankara	Tübitak	2
	Areva Enerji	2
İstanbul	Teknosa	1
Bursa	Borçelik	1
Adana	Temsa	3
	Farma Lojistik	1
İstanbul	Selco	2
Çanakkale	Akçansa	1
Manisa	İnci Holding	1
İstanbul	Yönbiltek Danışmanlık	1
TOPLAM		140

V. ENDÜSTRİ-İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

V. Endüstri-İşletme Mühendisliği Kurultayı, TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Zonguldak Şube yürütücülüğünde 9-10 Aralık 2005 tarihinde Karadeniz Ereğli Erdemir Kültür Merkezinde meslektaşlarımız, öğrencilerimiz ve ilgili kurum ve kuruluşlardan temsilcilerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

474 katılımcı ile gerçekleştirilen kurultayda, 7 oturum dahilinde 31 bildiri sunulmuş, "Endüstri-İşletme Mühendisliği'nin Geleceği ve İş Yaşamında Endüstri-İşletme Mühendisliği" konulu iki panel, "Endüstri-İşletme Mühendislerinin (EİM) Örgütlenmesi" konulu bir forum ve "EİM'lerin Yetki ve Sorumluluk Alanlarının Hayata Geçirilmesi" konulu özel oturum gerçekleştirilmiştir.

Kurultay kapanış oturumunda, Kurultay etkinlikleri sırasında ortaya çıkan görüş ve öneriler doğrultusunda oluşturulan "sonuç bildirgesi" oybirliği ile kabul edilmiş ve kamuoyuna duyurulması kararlaştırılmıştır.

TMMOB temel ilkeleri arasında yer alan, "ülke, kamu, meslek ve meslektaş sorunlarının ayrılmazlığı" ilkesinden yola çıkarak, daha sağlıklı işleyen bir iletişime sahip, tüm EİM'leri kucaklayabilen, EİM görev ve yetkileri konusunu MMO ve TMMOB Genel Kurulları ile platformlarına taşıyabilecek, amacını netleştirmiş bir EİM örgütlenmesi için yapılacak çalışmalar 5 ana başlıkta toplanmıştır.

1- EİM MESLEK ÖRGÜTLENMESİ;

- Daha sağlıklı işleyen bir örgütlenme ile Meslek Dalı Ana Komisyonu (MEDAK) ve Meslek Dalı Komisyonu (MDK) yapılanmaları amaçlarını net olarak ortaya koymalıdır.
- MEDAK ve MDK yapılanmalarının, daha etkili işleyebilmesi ve sürekliliğin sağlanması için günün

ihtiyaçlarına göre kendini yenilemesi, gerekirse yönetmeliğin tekrar gözden geçirilerek, gerekli değişikliklerin yapılması sağlanmalıdır. TMMOB kurullarında büyük/küçük oda ve oda sayılarının tartışıldığı bir dönemde etkin bir MEDAK/MDK örgütlenmesi tartışmaların önünü açacak bir model olacaktır.

- MEDAK tarafından, yönetmelikte yapılması gereken değişiklikleri tespit etmek amacıyla, kurultaydan çıkan sonuçları da değerlendirecek bir çalışma yapmalı, oluşan öneriler Oda Genel Kuruluna taşınmalıdır.
- MEDAK ve MDK'ların işleyişini kolaylaştırmak amacıyla, her şubede en az bir, merkezde ise en az üç EİM teknik görevli istihdamı sağlanmalıdır. EİM mesleğinde çalışanların yoğun olduğu bölgelerde Oda Şube Yönetimlerinde doğrudan bu meslek dalından mühendislerce temsil edilmeleri örgütlenmenin önünü açacaktır.
- MEDAK tarafından, Odanın karar alma süreçlerinde katılımcılık anlayışı gereği, her şubenin EİM meslektaş toplantıları yapması sağlanmalı, toplantıya şube genelinde üye olsun/olmasın tüm EİM'ler davet edilmelidir.
- MEDAK yönetmeliğinde yer aldığı halde yapılamayan, Meslek Dalı Danışma Kurullarının düzenli olarak toplanması sağlanmalıdır.
- Şube genel kurullarından sonra MEDAK, EİM Danışma Kurulunu toplamalı, izlenecek politika ve yöntemler hakkında öneriler oluşturarak, Oda Genel Kuruluna, Odanın karar alma süreçlerinde demokratik ve katılımcı anlayışından yola çıkarak, önerilerini taşımalıdır.

Oda'dan

- MEDAK dönem başında hazırladığı Çalışma Programının, Oda Merkezinin hazırladığı Çalışma Programı içerisinde yayınlanmasını sağlamalıdır.
- Kurultay kapsamının belirlenmesinde, günün koşullarına göre değişebilen mesleki gelişmeler ve mesleki problemlerin yanı sıra toplumsal yaşamın mesleğimize yansımaları sonucu dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeler de göz önünde bulundurulmalıdır.
- Sonuç bildirelerinin takipçisi yine MEDAK ve MDK'lar olacaktır.

2- İLETİŞİM ve YAYIN

- İşler bir MDK oluşumu ile mevcut EM dergisine azami katkı sağlanmalıdır.
- Merkezi ve aylık süreli bir EİM/MEDAK Bülteni yayımlanması sağlanmalıdır.
- Mevcut 'web' sitesi, Şube MDK'larının da katılımını sağlayan aynı zamanda veri güncellemelerine olanak sağlayabilen bir dinamik yapıya ivedilikle kavuşturulmalıdır. Bu 'web' sitesinde forum, anketler, iş ilanlarına yer verilmesi, sitenin, Oda dışında örgütlenmiş elektronik posta listelerine bağlantılar içermesi sağlanmalıdır.
- EİM alanında yayınların azlığı göz önüne alınarak, kitap yayını konusunda girişimlerde bulunulmalı, şubeler ve merkezde istihdam edilecek EİM teknik görevlilerinin bu konuda çaba sarf etmesi sağlanmalıdır. Üniversitelerin EİM Bölüm Başkanları ile toplantılar düzenlenerek üniversite desteği sağlanmalı ve konunun uzmanlarından destek alınmalıdır.
- EİM EL KİTABI Projesi, önümüzdeki yıl hayata geçirilmeye çalışılmalı, bu amaçla bir komisyon kurulmalıdır.

3- EĞİTİM

- EİM'ler ile ilgili verilebilecek eğitim konuları tespit edilmeli, eğitimler belirlenerek, şubelerde verilmekte olan mevcut eğitimler de dahil eğitim süreleri ve içeriklerinde standartlar oluşturulmalıdır. MİEM kapsamında henüz var olmayan EİM uzmanlık eğitimleri, gerek aşağıda "EİM YETKİ SORUMLULUKLARI" maddesinde belirtilen yetkilere gerekse mesleki tanınırlık alanında AB müktesebatındaki gelişmelere göre düzenlenmelidir. Bu amaçla bir komisyon çalışması başlatılarak MEDAK ve MDK'ların etkin katılımı sağlanmalıdır.

4- EİM YETKİ SORUMLULUKLARI

- Geçen dönem MEDAK eşgüdümünde Şube MDK'ları tarafından yapılan çalıştaylar ile aşama kaydedilen aşağıdaki altı konuda çalışmaların devam ettirilmesi sağlanmalı; yeni MEDAK oluşumu da bu konunun takipçisi olmalıdır.
- İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda, İş Sağlığı ve İş Güvenliği ile ilgili Mühendis ve Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları Yönetmeliği'nde EİM'ne özgü ve farklı bir sertifikalandırma ile bazı konularda yetki edinmesi talebimizin takibi MEDAK ve MDK'larca yapılmalıdır. OHSAS 18001 gibi güvence sistemlerinin kurulmasında ve ilgili kurumsallaşmanın belgelendirilmesinde (akreditasyonunda) belirli şartları yerine getirmeleri halinde, EİM meslek dalının yetki önceliği olması gereği savunulmalıdır.
- Stratejik Planlama konusunda, Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun taslağındaki düzenlemeler EİM'lerin bu alandaki kamusal yetki talepleri konusunda fırsatlar sunmaktadır. Mevzuatın şekillendirilmesi sırasında belirli şartları yerine getirmeleri halinde, EİM'lerin

- yetkilendirilmesi için TMMOB'nin müdahil olması sağlanmalıdır.
- Fizibilite ve Yatırım Teşvikleri konusunda, bankalar ve finans kurumlarının kredileri ve teşvik uygulamalarında aranan koşul olan fizibilite etüdü çalışmalarının, gerekli koşul ve aşamaları tamamlayarak belgelendirilmiş EİM'lerce onaylanarak geçerli olacakları yolunda düzenlemelere gidilmesi talep edilmelidir.
- Enerji Verimliliği: Oda üyesi endüstri mühendisleri olarak EİE ve TMMOB tarafından hazırlanacak ikincil mevzuatla "enerji verimliliği uzmanlığı" hizmetinin endüstri mühendislerince de yapılmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.
- İş Değerleme ve Ücret Sistemleri
- Belgelendirme Sistemleri
- Bu yetki ve sorumluluk alanlarına ek olarak önümüzdeki dönemde yetki talebinde bulunulacak çalışma alanı olarak "Proje Yönetimi" konusunun üzerinde durulması önerilmektedir.
- Şube MDK'larında yetki ve sorumluluklarla ilgili yasa ve mevzuat üzerinde çalışacak komisyon/çalışma gruplarının kurulması sağlanmalı, MEDAK bu konuda merkezi bir rol üstlenmeli, görev dağılımını ve eşgüdümü sağlayıcı olmalıdır.

5- ÜNİVERSİTE, SANAYİ VE ODA İLİŞKİLERİ

- Üniversitelerin EİM bölüm başkanları ile en azından iki yılda bir toplantı düzenlenmeli, MMO'da EİM'lere yönelik olarak düzenlenecek Meslek İçi Eğitimler konusunda Üniversitelerin tam desteği sağlanmalıdır. Benzer şekilde okul sonrası çalışma yaşamlarında edinilen birikim ve deneyimler MMO tarafından üniversitelere aktarılabilir.

- Üniversitelerde EİM Giriş derslerinde ODA, MEDAK ve MDK'ların tanıtımının yapılması sağlanmalıdır.
- KOBİ'lerde verimliliğin artırılması amacı ile gerek işyerlerinin tarama süreçlerinde gerekse bu tarama süreci sonrası geliştirilecek projelerde, üniversite, sanayi ve Oda ilişkilerini oluşturacak girişimler, ilgili yönetmelik değişiklikleri ve protokoller gerçekleştirilmelidir. Örneğin KOSGEB yönetmeliklerinde TMMOB ve bağlı odalarla ortak projeler geliştirilmesine olanak sağlayacak değişiklikler sağlanmalıdır.

Söz konusu önerilerin 2006-2007 döneminde MMO içinde hayata geçirilebilmesi amacıyla Kurultay sonrasında, mevcut MEDAK koordinatörlüğünde oluşturulacak bir çalışma grubu, MMO Genel Kurulu'na kadar geçecek 4 aylık dönemde görev alarak, çalıştaydan çıkan konuları takip etmeli; aynı zamanda MEDAK yönetmeliği ile ilgili, kurultaydan çıkan sonuçları değerlendirerek bir çalışma yapmalı ve oluşan öneriler Oda Genel Kuruluna taşınmalıdır. Bu komisyonun çalışmalarının Şube Genel Kurullarından sonra ve MMO Genel Kurulundan önce Ankara'da toplanacak EİM Danışma Kurulunda tartışılarak 2010 yılına dek EİM örgütlenmesinin yol haritasının çıkarılması gerektiğine inanmaktayız.

Sonuç olarak, aydınlık ve üretken bir gelecek adına, ülke insanının yaşam kalitesinin yükseltilmesinde önemli rolü olan EİM mesleğinin örgütlü etkisini artırmak için tüm meslektaşlarımızı Oda çatısı altında buluşmaya çağırıyoruz.

Sen yoksan bir eksiğiz.

TMMOB
Makina Mühendisleri Odası